

SALON JA SOMERON VEDENHANKINTAYHTEISTYÖ - ALUEELLINEN YLEISSUUNNITELMA

20602205

11.09.2019

1 TAUSTA

Salon ja Someron vedenhankinta yhteistyö –alueellisen yleissuunnitelman tavoitteena on turvata alueen vedenhankintaa. Salon ja Someron alueellista vedenhankintaa on viimeksi käsitelty laajemmin Salon seudun alueellisessa vesihuollon kehittämissuunnitelmassa (2005). Suunnitelmassa esitettiin, että Salon kaupungin ja myöhemmin Salon kaupunkiin liittyneiden Pertelin ja Kiikalan kuntien vedenhankintaa turvattaisiin Kiikalan Kaskistonnummen ja Kalattomannotkon alueille sijoittuvien vedenottamoiden avulla. Someron osalta suunnitelmassa todettiin olevan tarvetta parantaa vedenhankinnan varmuutta uusien yhdysvesijohtojen avulla.

Salon Kiikalan vedenottohanke valmistui vuonna 2006, jonka jälkeen on kuitenkin todettu, että alueelta ei saada käyttöön pohjavesitutkimusten perusteella oletettua vesimäärää. Vesimäärän saamiseen vaikuttaa alueen luontoarvojen vaarantuminen. Ottamoille myönnetty määräaikainen lupa on päättynyt 31.1.2018 ja uusi lupahakemus on hylätty AVI:n käsittelyssä lokakuussa 2018.

Salon kaupunki on joutunut tilanteeseen, jossa on tarvetta suunnitella uusia vedenhankinnan ratkaisuvaihtoehtoja myös kaupungin ulkopuolelta. Suunnitelman tavoitteena on vedenhankinnan turvaaminen jatkossa huomioiden myös lyhyt- ja pitkäkestoiset häiriötilanteet. Suunnittelussa selvitettiin alueen nykyinen ja vuoteen 2040 ulottuva vedentarve sekä kehittämistarpeet.

2 TAVOITTEET

Suunnitelman toteutuksessa pyritään siihen, että veden jakelu- ja käsittelykustannukset ovat alhaiset ja toimintavarmuus on hyvä myös mahdollisessa häiriötilanteessa. Suunnitelma toimii perustana kuntien yhteistoiminnan kehittämiseksi ja kunnalliselle vesihuollon kehittämissuunnittelulle.

Suunnittelutyö on jaettu kolmeen osaraporttiin. Ensimmäinen osaraportti käsittelee perusselvitykset, ennusteet, tavoitteet ja suunnitteluperusteet, toisessa osaraportissa esitetään suunnitelmavaihtoehdot ja niiden vertailu ja kolmannessa vedenhankinnan suunnitelmaratkaisu.

Suunnittelutyön ohjaamisesta vastasi ohjausryhmä, jonka kokoonpano on seuraava:

- Harri Peltosalo, Salon Vesi
- Kalle Virtanen, Salon Vesi
- Rauno Kasvi, Someron Vesihuolto Oy
- Markku Mäki-Teeri, Someron Vesihuolto Oy

- Jyrki Lammila, Varsinais-Suomen ELY-keskus (pj)
- Minna Nummelin, Varsinais-Suomen ELY-keskus
- Timo Juvonen, Varsinais-Suomen liitto

Suunnitelma on laadittu Sweco Ympäristö Oy:n Turun toimistolla. Projektivastaavana on toiminut Antti Ryytänen ja suunnittelijana Maiju Hannuksela.

3 SUUNNITELMA

Suunnittelun aikana todettiin, ettei Salossa veden hankinnan tehostaminen ole mahdollista nykyisellä vedenhankintajärjestelmällä. Vedenoton lisääminen lisäisi merkittävästi käsittelyn tarvetta, joka kasvattaa vedenhankinnan kustannuksia sekä lisää riskiä pohjaveden laadun heikkenemiselle, jos vedenotto tapahtuu jatkuvasti pohjavesialueiden antoisuuksien ylärajoilla.

Suunnitelmassa muodostettiin neljä suunnitelmavaihtoehtoa VE1-VE4, joista kaksi ensimmäistä olivat lyhyemmän aikavälin ratkaisuja ja kaksi viimeistä pidemmän aikavälin ratkaisuja.

Suunnitelmaratkaisuksi valittiin vaiheistettu yhdistelmä vaihtoehtotarkasteluissa esitetyistä hankkeista. Ensimmäisessä vaiheessa yhdistetään Someron ja Salon vesijohtoverkostot toisiinsa. Toisessa vaiheessa Salossa siirryttäisiin vedenhankinnassa käyttämään osittain Turun Seudun Veden toimittamaa vettä. Suurin osa Salon nykyisistä vedenottamoista kuitenkin säilyisi edelleen käytössä, mutta uusi toimintavarmempi vesilähde mahdollistaisi heikompileatuisten vedenottokaivojen poistamisen käytöstä ja vedenottomääriä voitaisiin tasata nykyisestä. Suunnitelmaratkaisu ei poissulje nykyisten käynnissä olevien vedenottohankkeiden, kuten Kukinhuoneenharjun vedenoton, tarpeellisuutta.

Valitulla suunnitelmaratkaisulla vastataan parhaiten suunnitelmalle asetettuihin tavoitteisiin ja sen avulla voidaan parantaa suunnittelualueen toimintavarmuutta lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Ensimmäisen vaiheen rakentamiskustannuksiksi on alustavasti arvioitu 2,9 M€ ja toisen vaiheen 8,6 M€.

Esitetty suunnitelmaratkaisu toimii pohjana kuntien ja vesihuoltolaitosten välisille neuvotteluille sekä suunnitelmien laatimiselle. Ensimmäisen vaiheen kehittämistoimenpiteistä neuvotellaan kuntien ja vesihuoltolaitosten kesken. Vedenhankinnan alueellista jatkokehittämistä varten tulisi perustaa tämän suunnitelman ohjausryhmää laajempi yhteistyöelin, jotta vedenhankintaa Turun Seudun vedeltä saadaan suunniteltua sen koko mahdollinen vaikutusalue huomioiden.

4 JATKOTOIMET

Työryhmä on pyytänyt lausunnot yleissuunnitelman suunnitteluratkaisusta viimeistään 15.10.2019 mennessä. Lausunnot on pyydetty suunnittelualueen kunnilta ja yhteistyötahoilta sekä lähialueen kunnilta ja toimijoilta.